

Departament d'Història i Història de l'Art

Campus Catalunya
Av. de Catalunya, 35 - 43002 Tarragona
Tel.: 977 559 595 – Fax: 977 559 597
sdgh@urv.cat

Dr. Ignacio Fiz Fernández, director
Dr. Ricardo Mar Medina, secretari

Fins al febrer de 2015
Dr. Amancio Isla Frez, director
Dr. Josep Fàbregas Roig, secretari

1. Direcció estratègica i de govern:

Com ja és habitual, el Departament manté la implicació en els ensenyaments d'Història i Història de l'Art, dins del Campus Catalunya.

Continua mantenint-se un nombre baix d'estudiants de primer curs en els ensenyaments d'Història de l'Art. El curs 2013-14 es van matricular un total de 26 estudiants de primer curs del grau d'Història de l'Art, mentre que en el curs actual, 2014-15, el nombre total d'estudiants de nova incorporació ha estat de 20.

Per la seva banda, podem observar com en els graus d'Història el nombre d'estudiants d'aquest curs ha baixat en relació amb els matriculats del curs anterior, que van ser un total de 59, mentre que la xifra actual és de 48 estudiants.

El grau d'Antropologia i Evolució Humana ha tingut un nombre elevat d'estudiants matriculats, un total de 83 estudiants de primer curs, una xifra que gairebé duplica els que es van matricular el curs anterior, 45.

El nombre d'estudiants que s'han matriculat als graus d'Història i Història de l'Art aquest curs és de 194 i 96 estudiants, respectivament.

Pel que fa als treballs de fi de grau, s'ha mantingut la implicació que ja es va dur a terme el curs passat, és a dir, anticipant la preparació i el calendari perquè els alumnes disposin de més temps per poder plantejar el tema, escollir un tutor adequat i realitzar-lo de la manera més còmoda possible, també amb la voluntat de poder oferir un seguiment molt més acurat per part dels docents mitjançant les tutories creades a tal efecte.

En aquest curs 2014-15 les mencions que s'ofereixen en els ensenyaments d'Història són tres:

- Prehistòria, arqueologia i història fins al primer mil·lenni

- Història de les formacions polítiques i socials
- Història de les societats contemporànies

En Història de l'Art, tal com ja quedava reflectit en el curs anterior, s'han ofert dues mencions, que són:

- Patrimoni
- Art i Pensament

Amb relació al Docnet, s'han de revisar les fitxes de les noves assignatures i docències que han estat actualitzades al llarg d'aquest curs i que caldrà revisar en un futur immediat.

Des del Departament d'Història i Història de l'Art s'ha continuat afavorint la publicació d'articles dels professors en revistes d'impacte, així com també durant aquest curs 2014-15 s'han subministrat professores i professors per a la realització de seminaris, congressos i activitats relacionades amb la docència dels ensenyaments. Cal destacar també que alguns dels membres del Departament participen de manera activa en diverses activitats de transferència promogudes des de la mateixa universitat, com ara les Antenes del Coneixement i les Aules per a la Gent Gran.

Davant els canvis en els programes educatius que ens vénen imposats, el Departament d'Història i Història de l'Art s'ha reunit a través de la Comissió Acadèmica del Departament i del Consell de Departament i ha començat a preparar una oferta acadèmica basada en la fusió de les dues vies d'ensenyament, establint dos itineraris per tal que l'estudiant pugui escollir les assignatures en funció dels seus interessos, per tal de poder obtenir al final unes mencions exclusives del camí que ha escollit.

2. Activitats de formació de postgrau i de formació permanent

2.1. Postgrau

Aquest curs 2014-15 l'oferta formativa de postgrau s'ha vist reduïda perquè no s'han reactivat un seguit de màsters que es preveia activar aquest curs. Per tant, l'oferta queda distribuïda de la manera següent:

- Màster d'Arqueologia Clàssica

Aquest màster segueix mantenint la tònica dels últims cursos amb un nombre d'estudiants matriculats que oscil·la entre els 13 i 15. En aquest curs 2014-15 el nombre total ha estat de 14, mentre que en el curs anterior s'hi van matricular 12 estudiants.

- Màster en Arqueologia del Quaternari (Erasmus Mundus)

El màster d'Arqueologia del Quaternari disposava el curs 2013-14 d'un total de 12 estudiants de nou accés, mentre que aquest curs ha vist incrementat el nombre d'estudiants fins a 20. Un molt bon resultat, ja que pràcticament ha doblat el nombre de noves matriculacions.

- Màster en Patrimoni Artístic i Cooperació Cultural

Aquest màster s'ha ofert aquest any per primer cop i ha obtingut un total de 12 estudiants matriculats.

Enguany no s'ha activat el màster Ciències Socials del Desenvolupament. Cultures i Desenvolupament a l'Àfrica, tot i que és biennal. El mateix ha succeït amb el màster Relacions Euromediterrànies i el màster en Societats històriques i Formes Polítiques a Europa.

D'altra banda, set professors del Departament treballen en tres màsters d'àmbit català: Identitat Europea Medieval, Música com a Art Interdisciplinària i Estudi de les Dones.

La valoració que es pot desprendre dels estudis de postgrau que ofereix el Departament d'Història i Història de l'Art és que, malgrat les diferents problemàtiques que han sorgit en els últims anys, com ara la crisi econòmica, l'augment de les taxes universitàries, la disminució de les beques i la quantia que s'atorgava, el nombre d'estudiants matriculats s'ha mantingut certament estable des de l'any 2007 aproximadament. I, encara, si comparem les dades del curs anterior amb l'actual veurem que tant el grau d'Antropologia i Evolució Humana com el màster d'Arqueologia del Quaternari (Erasmus Mundus) han incrementat de manera notable el nombre d'estudiants. Aquestes dades ens mantenen en un nivell constant i bo, i en alguns punts per sobre de l'esperat, i fan pensar que es poden mantenir a l'espera de que arribin temps més favorables per a la incorporació de nous estudiants.

2.2. Programes de doctorat

El Departament d'Història i Història de l'Art ha ofert en els darrers anys un seguit de programes de doctorat, que aquest curs 2014-15 s'han vist modificats de la manera següent:

- Arqueologia Clàssica
  Coordinador: Joaquín Ruiz de Arbulo (URV-ICAC)
- Erasmus Mundus Quaternari i Prehistòria
  Coordinador: Robert Sala Ramos (URV-IPHES)
- Estudis Humanístics
  Coordinadora: Maria Bargalló Escrivà

Amb relació al curs 2013-14 podem afegir que el programa de doctorat en Canvi Climàtic queda ara vinculat al programa Erasmus Mundus Quaternari i Prehistòria, així com el programa de doctorat en Arquitectura, Urbanisme i Edificació queda vinculat al programa de doctorat en Arqueologia Clàssica.

3. Activitats de recerca i transferència

Aquest curs 2014-15, el nombre d'investigadors actius del departament s'ha vist reduït a 24 respecte al curs anterior, en què n'hi havia 33. Els canvis principals en

aquest curs han estat la posició del Dr. Xavier Moreno, que ha passat de professor lector a professor agregat interí. i l'obtenció dins del pla Serra Húnter de la plaça de professor agregat del Dr. José Ignacio Fiz.

Dels 24 investigadors actius, 7 són investigadors de l'IPHES i 2 són investigadors adscrits a l'ICAC. En aquest sentit, s'ha signat amb data 11 de juny de 2015 el contracte programa entre l'ICAC i la URV pel qual dos professors del Departament (els doctors Joaquín Ruiz de Arbulo i José Ignacio Fiz) realitzaran la seva recerca en la primera institució.

Segueix sent una prioritat del Departament d'Història i Història de l'Art que tot el personal docent i investigador pugui desenvolupar la tasca d'investigació i, així mateix, que s'assoleixi un nombre elevat d'investigadors en actiu. Aquest objectiu s'ha aconseguit perquè aquest curs la totalitat del professorat ha obtingut aquesta condició.

Cal remarcar que, per dotar de més investigadors el Departament, aquest curs s'ha plantejat la possibilitat de treure a concurs una sèrie de beques dins del programa Martí i Franquès, a partir dels romanents econòmics que resten dels ajuts a la investigació dels diferents professors.

3.1. Grups de recerca

Els grups de recerca del Departament d'Història i Història de l'Art han mantingut la trajectòria habitual, amb un seguit de publicacions, participació en projectes de recerca i tutoritzant diferents treballs de fi de grau, de fi de màster i de tesis doctorals.

La composició dels diferents grups de recerca consolidats aquest curs 2014-15 es manté de la manera següent:

- Autoecologia humana del quaternari
- Càtedra UNESCO del diàleg intercultural mediterrani
- Del colonialisme al món global
- Iconodansa: literatura, representació, dansa
- Imatge. Memòria. Gènere
- Investigació didàctica i continguts curriculars
- Medioevum
- Musicologia
- Població, fiscalitat i economia a l'edat moderna (POFIECMO)
- Seminari de protohistòria i arqueologia (GRESEPIA)
- Seminari de topografia antiga (SETOPANT)

Cal destacar la participació i impuls d'alguns membres del Departament en la creació del Centre d'Estudis sobre Conflictes Socials, un centre de recerca propi de la

URV d'acord amb l'article 127 de l'Estatut de la URV. Es configura com un centre virtual que no modifica l'adscripció del personal docent i investigador o el personal d'administració i serveis als departaments. Aquest centre d'estudis, interdisciplinari, compta amb la participació dels departaments d'Antropologia, Gestió d'Empreses, Filologies Romàniques, Dret Públic i Estudis de Comunicació.

També cal destacar el grup de recerca Ideologies i Societat a la Catalunya Contemporània, la tasca i recerca del qual ha estat reconeguda per la Generalitat com a grup de recerca consolidat.

A més, hi ha diversos professors del Departament d'Història i Història de l'Art que estan vinculats a grups de recerca d'altres universitats i a centres d'investigació estrangers.

Els grups de recerca del Departament d'Història i Història de l'Art, en especial els d'arqueologia, han seguit desenvolupant tasques d'excavació en els jaciments on prèviament havien treballat o obtenint nous projectes. Les tasques arqueològiques dels diferents grups es resumeix de la manera següent:

- Els investigadors dels grups de Prehistòria (IPHES) han seguit les excavacions efectuades als jaciments d'Atapuerca, Abric Romaní, la Boella, Moià, Cáceres, Lugo, Orce i Gibraltar. També han treballat en jaciments internacionals com Dmanisi (Geòrgia) i Mostaganem (Algèria).
- El Seminari de Protohistòria i Arqueologia (GRESEPIA) ha continuat els treballs d'excavació de poblats protohistòrics a les Terres de l'Ebre. Destaquen en especial els treballs efectuats al jaciment de l'Assut, a Tivenys (Baix Ebre), Caseres (Terra Alta) i a la Cella (Salou).
- El Seminari de Topografia Antiga (SETOPANT) ha continuat treballant, des del 2012, a la ciutat del Cusco (Perú), i actualment presenta una exposició dels treballs realitzats al National Museum of the American Indian (NMAI-Smithsonian Institution) a Washington. Aquest 2014 també ha estat concedit un projecte de recerca de la Generalitat de Catalunya per dur a terme unes excavacions i un estudi de la fortificació visigoda de Puig Rom, a Roses.

3.2. Tesis doctorals

El curs anterior es van llegir un total de 13 tesis doctorals, de les quals 8 van obtenir la qualificació d'excel·lent cum laude i 5 d'excel·lent.

Aquest curs 2014-15 les tesis doctorals que s'han llegit són les següents:

- AGARWAL, NEETU, "Technology of Large flake Acheulean at Latipur, Central India". Directors: Robert Sala Ramos, Sheila Mishra.
- ARNABOLDI, GIACOMO, "Il Mediterraneo interiore. Un nuvo paradigma transculturale". Director: Enric Olivé Serret.
- CANELA GRÀCIA, JOAN, "Evolució del poblament i el paisatge a la Cossentània occidental durant el 1r mil·lenni aC". Directors: Carme Belarte Franco, José Ignacio Fiz Fernández.

- CERVELLÓ SALVADÓ, ALEXANDRE, “Els Xiquets de Valls durant el primer franquisme (1939-1960)”. Director: Josep Sánchez Cervelló.
- FANNI, ALESSANDRA, “ Dinamiche nazionali dell’Egitto contemporaneo (1952-2013): Rappresentazioni storiografiche sui copti e strategie geopolitiche degli attori politici egiziani”. Director: Enric Olivé Serret.
- GABUCIO VILARASA, MARIA JOANA, “Estudi espaciotemporal d’un Palimpsest: anàlisi zoològica i tafonòmica del nivell 0 de l’Abric Romaní (Capellades, Barcelona, Espanya)”. Directors: Isabel Cáceres Cuello de Oro i Jordi Rosell Ardévol.
- MARTÍN MUÑOZ, LUIS, “Información médica a partir de los datos de la parroquia de Santa María de la catedral de Tarragona (1800-1850)”. Director: Josep Sánchez Cervelló.
- OTTATI, ADALBERTO, “L’accademia di villa Adriana: Spazi, ambienti e funzioni del Cd.Piccolo Palazzo. Directors: Isabel Rodà de Llanza i Patricio Pensabene Pérez.
- PERCIH ROCA, ARNAU, “Arquitectura residencial urbana d’època tardoantiga a Hispània (s. IV-VIII dC)”. Directors: Ricardo Mar Medina i Joaquín Ruiz de Arbulo Bayona.
- REBULL PALLARÉS, CLAUDIO, “Historia social del deporte en la provincia de Tarragona de 1860 a 1945”. Directors: Josep Sánchez Cervelló i Xavier Moreno Julià.
- VINCI, MARIA SERENA, “El “Foro Provincial” de Tarraco: Documentación y análisis de técnicas y procesos de construcción”. Directors: Antonio Pizzo Siracusa i Josep Maria Macías Solé.
- VIDAL BONAVIDA, JUDITH, “L’aprofitament del mar en els segles XVI i VII: estudi comparatiu de les almadraves de la Corona d’Aragó”. Director: Josep Fàbregas Roig.

Tenim, per tant, aquest curs 2014-15, un total de 12 tesis llegides, de les quals 8 han obtingut un excel·lent cum laude i 4 un excel·lent, una dada que ens permet veure com es va mantenint el nivell pel que fa a la quantitat i a la qualitat de les tesis doctorals que es van llegir any rere any al Departament d’Història i Història de l’Art.

4. Publicacions acadèmiques 2014-15¹ i organització i gestió de seminaris i congressos

4.1. Publicacions en revistes

Id. GREC: 528589 **Any:** 2014 **Autors:** Xavier Moreno Julià **Títol:** Blaue Division Teil II. Franco-Spanien mit Hitler-Deutschland and der Ostfront (1941-1944) **Revista:** Zeitschrift des Forschungsverbundes SED-Staat

1. Dades extretes de: <https://webgrec.urv.es/cgi-bin/DADREC/crgrup.cgi> (consulta: 09-06-2015)

Id. GREC: 527440 **Any:** 2014 **Autors:** Sánchez-Hernández, C., Rivals, F., Blasco, R., Rosell, J. **Títol:** Short, but repeated Neanderthal visits to Teixoneres Cave (MIS 3, Barcelona, Spain): A combined analysis of tooth microwear patterns and seasonality **Revista:** Journal of Archaeological Science

Id. GREC: 528890 **Any:** 2014 **Autors:** Ginés Puente Pérez; Josep Fàbregas Roig **Títol:** L'emigració a llatinoamèrica (1778-1833: el cas de Torredembarra. **Revista:** Recull de treballs

Id. GREC: 528891 **Any:** 2014 **Autors:** Josep Fàbregas Roig **Títol:** Joan Kies, un comerciant en el trànsit dels segles XVII al XVIII **Revista:** Estudis d'Història Agrària

Id. GREC: 526642 **Any:** 2014 **Autors:** Terradillos-Bernal, M., Rodríguez-Álvarez, X.-P. **Títol:** The influence of raw material qualities in the lithic technology of Gran Dolina (Units TD6 and TD10) and Galería (Sierra de Atapuerca, Burgos, Spain): A view from experimental archeology **Revista:** Comptes Rendus Palevol

Id. GREC: 526691 **Any:** 2014 **Autors:** Josep M. Vergès; Juan I. Morales **Títol:** The gigapixel image concept for graphic SEM documentation. Applications in archeological use-wear studies **Revista:** Micron.

Id. GREC: 526469 **Any:** 2014 **Autors:** Arnold, L.J.; Demuro, M.; Parés, J.M.; Arsuaga, J.L.; Aranburu, A.; Bermúdez de Castro, J.M.; Carbonell, E. **Títol:** Luminescence dating and palaeomagnetic age constraint on hominins from Sima de los Huesos, Atapuerca, Spain **Revista:** Journal of Human Evolution

Id. GREC: 527334 **Any:** 2014 **Autors:** Arsuaga, J.L., Martínez, I., Arnold, L.J., Aranburu, A., Gracia-Téllez, A., Sharp, W.D., Quam, R.M., Falguères, C., Pantoja-Pérez, A., Bischoff, J., Poza-Rey, E., Parés, J.M., Carretero, J.M., Demuro, M., Lorenzo, C., Sala, N., Martínón-Torres, M., García, N., Alcázar De Velasco, A., Cuenca-Bescós, G., Gómez-Olivencia, A., Moreno, D., Pablos, A., Shen, C.-C., Rodríguez, L., Ortega, A.I., García, R., Bonmatí, A., Bermúdez De Castro, J.M.; Carbonell, E.; **Títol:** Neandertal roots: Cranial and chronological evidence from Sima de los Huesos **Revista:** Science

Id. GREC: 527280 **Any:** 2014 **Autors:** Garcia, J.; Martínez, K.; Cuenca-Bescós, G.; Carbonell, E. **Títol:** Human occupation of Iberia prior to the Jaramillo magnetochron (>1.07 Myr) **Revista:** Quaternary Science Reviews

Id. GREC: 526589 **Any:** 2014 **Autors:** Martínez, K.; Garcia, J.; Burjachs, F.; Yll, R.; Carbonell, E. **Títol:** Early human occupation of Iberia: The chronological and palaeoclimatic inferences from Vallparadís (Barcelona, Spain) **Revista:** Quaternary Science Reviews

Id. GREC: 527281 **Any:** 2014 **Autors:** Martínez-Navarro, B., Karoui-Yaakoub, N., Oms, O., Amri, L., López-García, J.M., Zerai, K., Blain, H.-A., Mtimet, M.-S., Espigares, M.-P., Ben Haj Ali, N., Ros-Montoya, S., Boughdiri, M., Agustí, J., Khayati-Ammar, H., Maalaoui, K., El Khir, M.O., Sala, R., Othmani, A., Hawas, R., Gómez-Merino, G., Solè, T., Carbonell, E., Palmqvist, P. **Títol:** The early Middle Pleistocene archeopaleontological site of Wadi Sarrat (Tunisia) and the earliest record of *Bos primigenius* **Revista:** Quaternary Science Reviews

Id. GREC: 527947 **Any:** 2014 **Autors:** Meyer, M.; Fu, Q.; Aximu-Petri, A.; Glocke, I.;

Nickel, B.; Arsuaga, J.-L.; Martínez, I.; Gracia, A.; Bermúdez de Castro, J.M.; Carbonell, E.; Paabo, S. **Títol:** A mitochondrial genome sequence of a hominin from Sima de los Huesos. **Revista:** Nature

Id. GREC: 527948 **Any:** 2014 **Autors:** Navazo, M.; Carbonell, E. **Títol:** Neanderthal settlement patterns during MIS 4-3 in Sierra de Atapuerca (Burgos, Spain). **Revista:** Quaternary International

Id. **GREC:** 526617 **Any:** 2014 **Autors:** Palmira Saladié; Antonio Rodríguez-Hidalgo; Rosa Huguet; Isabel Cáceres; Carlos Díez; Josep Vallverdú; Antoni Canals; María Soto; Boris Santander; José María Bermúdez de Castro; Juan Luis Arsuaga; Eudald Carbonell **Títol:** The role of carnivores and their relationship to hominin settlements in the TD6-2 level from Gran Dolina (Sierra de Atapuerca, Spain) **Revista:** Quaternary Science Reviews

Id. **GREC:** 527424 **Any:** 2014 **Autors:** Vallverdú, J.; Saladié, P.; Rosas, A.; Huguet, R.; Cáceres, I.; Mosquera, M.; García-Taberner, A.; Estalrich, A.; Lozano-Fernández, I.; Pineda-Alcalá, A.; Carrancho, Á.; Villalain, J.J.; Boursès, D.L.; Braucher, R.; Lebatard, A.; Vilalta, J.; Esteban-Nadal, M.; Bennàsar, M.L.; Bastir, M.; López-Polín, L.; Ollé, A.; Vergès, J.M.; Ros-Montoya, S.; Martínez-Navarro, B.; García, A.; Martínell, J.; Expósito, I.; Burjachs, F.; Agustí, J.; Carbonell, E. **Títol:** Age and Date for Early Arrival of the Acheulian in Europe (Barranc de la Boella, la Canonja, Spain) **Revista:** Plos One

Id. GREC: 527514 **Any:** 2014 **Autors:** Jordi À. Carbonell **Títol:** Dossier pinos orientalistas españoles **Revista:** Descubrir el Arte

Id. **GREC:** 527515 **Any:** 2014 **Autors:** Jordi À. Carbonell **Títol:** Fortuny i Tapiró descobridors del Tànger oriental **Revista:** Revista Afkar/ideas

Id. **GREC:** 525635 **Any:** 2014 **Autors:** Manuel LLADONOSA; Josep Maria PONS i ALTÉS **Títol:** Els camins cap al Republicanisme abans de 1868. L'exemple lleidatà **Revista:** Afers: Fulls de recerca i pensament

Id. **GREC:** 528164 **Any:** 2014 **Autors:** Licia Buttà **Títol:** Ecos litúrgicos y devoción: nuevas observaciones sobre las pinturas murales del trascoro de la catedral de Tarragona, Medievalia. Revista d'Estudis Medievals, (en prensa 2014) **Revista:** Medievalia

Id. **GREC:** 524709 **Any:** 2014 **Autors:** Bargalló, A. & Mosquera, M. **Títol:** Can hand laterality be identified through lithic technology? **Revista:** Laterality

Id. **GREC:** 526621 **Any:** 2014 **Autors:** Paula García-Medrano; Andreu Ollé; Marina Mosquera; Isabel Cáceres; Carlos Díez; Eudald Carbonell **Títol:** The earliest Acheulean technology at Atapuerca (Burgos, Spain): Oldest levels of the Galería site (GII Unit) **Revista:** Quaternary International

Id. **GREC:** 527642 **Any:** 2014 **Autors:** Rodríguez Escalada, L., Riba, D., Llorente, M., Mosquera, M. **Títol:** Social learning mechanisms in chimpanzees (*Pan troglodytes*): An experimental study through two manipulative tasks. **Revista:** Folia Primatologica

Id. **GREC:** 527643 **Any:** 2014 **Autors:** Riba, D., Llorente, M., Mosquera, M. **Títol:** Observational learning in chimpanzees (*Pan troglodytes*): Experimental evaluation through multiple tasks. **Revista:** Folia Primatologica

Id. **GREC:** 528157 **Any:** 2014 **Autors:** Mosquera, M. **Títol:** Tracing Back the Origin of Human Complex Cognition: The Operative Intelligence of *Homo heidelbergensis* . **Revista:** Folia Primatologica

Id. **GREC:** 525997 **Any:** 2014 **Autors:** Roca Vernet, Jordi **Títol:** L'austracisme i la Guerra de Successió a les Corts de Cadis **Revista:** Pedralbes

Id. **GREC:** 527762 **Any:** 2014 **Autors:** Joan Maria Thomàs **Títol:** Teaching History of Spain to Chinese Students **Revista:** History Teaching in Middle Schools

Id. **GREC:** 526573 **Any:** 2014 **Autors:** Gabucio, M.J.; Cáceres, I.; Rodríguez-Hidalgo, A.; Rosell, J.; Saladié, P. **Títol:** A wildcat (*Felis silvestris*) butchered by Neanderthals in Level O of the Abric Romaní site (Capellades, Barcelona, Spain) **Revista:** Quaternary International

Id. **GREC:** 528041 **Any:** 2014 **Autors:** Gabucio, M.J.; Cáceres, I.; Rosell, J.; Saladié, P. Vallverdú, J. **Títol:** From small bone fragments to Neanderthal activity areas. The case of the Level O of the Abric Romaní site (Capellades, Barcelona, Spain) **Revista:** Quaternary International

Id. **GREC:** 526693 **Any:** 2014 **Autors:** Maria Joana Gabucio; Isabel Cáceres; Antonio Rodríguez-Hidalgo; Jordi Rosell; Palmira Saladié **Títol:** A wildcat (*Felis silvestris*) butchered by Neanderthals in Level O of the Abric Romaní site (Capellades, Barcelona, Spain) **Revista:** Quaternary International

Id. **GREC:** 528044 **Any:** 2014 **Autors:** Blasco, R.; Domínguez-Rodrigo, M.; Arilla, M.; Camarós, E.; Rosell, J. **Títol:** Breaking bones to obtain marrow: a comparative study between percussion by batting bone on an anvil and hammerstone percussion **Revista:** Archaeometry

Id. **GREC:** 526648 **Any:** 2014 **Autors:** Deborah Barsky; Robert Sala; Leticia Menéndez; Isidro Toro-Moyano **Títol:** Use and re-use: Re-knapped flakes from the Mode 1 site of Fuente Nueva 3 (Orce, Andalucía, Spain) **Revista:** Quaternary International

Id. **GREC:** 526773 **Any:** 2014 **Autors:** Picin, A.; Vaquero, M.; Weniger, G.C.; Carbonel, E. **Títol:** Flake morphologies and patterns of core configuration at the Abric Romaní rock-shelter: A geometric morphometric approach **Revista:** Quaternary International

Id. **GREC:** 526710 **Any:** 2014 **Autors:** Bennàsar, M.; Cáceres, I.; Cuenca-Bescós, G.; Huguet, R.; Blain, H.A.; Rofes, J. **Títol:** Exceptional biting capacities of the Early Pleistocene fossil shrew *Beremendia fissidens* (Soricidae, Eulipotyphla, Mammalia): new taphonomic evidence **Revista:** Historical Biology

Id. **GREC:** 527491 **Any:** 2014 **Autors:** Pineda, A., Saladié, P., Vergès, J.M., Huguet, R., Cáceres, I., Vallverdú, J. **Títol:** Trampling versus cut marks on chemically altered surfaces: An experimental approach and archaeological application at the Barranc de la Boella site (la Canonja, Tarragona, Spain) **Revista:** Journal of Archaeological Science

Id. **GREC:** 526331 **Any:** 2014 **Autors:** Jordi À. Carbonell **Títol:** Los retratos de Tapiró del Museo del Prado **Revista:** Boletín del Museo del Prado

Id. **GREC:** 527843 **Any:** 2014 **Autors:** Rodríguez-Vidal, J., D'Errico, F., Pacheco, F.G., Blasco, R., Rosell, J., Jennings, R.P., Queffelec, A., Finlayson, G., Fa, D.A., López, J.M.G., Carrión, J.S., Negro, J.J., Finlayson, S., Cáceres, L.M., Bernal, M.A., Jiménez, S.F., Finlayson, C. **Títol:** A rock engraving made by Neanderthals in Gibraltar **Revista:** Proceedings of the National Academy of Sciences of the United States of America

Id. **GREC:** 527664 **Any:** 2014 **Autors:** Arilla, M., Rosell, J., Blasco, R., Domínguez-Rodrigo, M., Pickering, T.R. **Títol:** The 'bear' essentials: Actualistic research on *Ursus arctos arctos* in the Spanish Pyrenees and its implications for paleontology and archaeology **Revista:** Plos One

Id. **GREC:** 527547 **Any:** 2014 **Autors:** Blasco, R., Finlayson, C., Rosell, J., Marco, A.S., Finlayson, S., Finlayson, G., Negro, J.J., Pacheco, F.G., Vidal, J.R. **Títol:** The earliest pigeon fanciers **Revista:** Scientific Reports

Id. **GREC:** 527429 **Any:** 2014 **Autors:** Rodríguez-Gómez, G., Mateos, A., Martín-González, J.A., Blasco, R., Rosell, J., Rodríguez, J. **Títol:** Discontinuity of human presence at Atapuerca during the early Middle Pleistocene: A matter of ecological competition? **Revista:** Plos One

Id. **GREC:** 528047 **Any:** 2014 **Autors:** Blasco, R.; Rosell, J.; Barkai, R.; Gopher, A. **Títol:** Subsistence economy and social life: a zooarchaeological view from the 300 kya central hearth at Qesem Cave, Israel **Revista:** Journal of Anthropological Archaeology

Id. **GREC:** 528048 **Any:** 2014 **Autors:** García Barbo, A. B.; Rodríguez-Hidalgo, A.; Morales, J. I.; Martinell, J.; Cebrià, A.; Blasco, R.; Rosell, J. **Títol:** La malacofauna marina de las fases holocenas en la Cueva del Toll (Moiá, Barcelona): Nuevas aportaciones para el Neolítico nororiental **Revista:** Archaeofauna (International Journal of archaeozoology)

Id. **GREC:** 528050 **Any:** 2014 **Autors:** Rufà, A.; Blasco, R.; Rivals, F.; Rosell, J. **Títol:** Leporids as a potential resource for predators (hominins, mammalian carnivores, raptors): an example of mixed contribution from level III of Teixoneres Cave (MIS 3, Barcelona, Spain) [Les léporidés, une ressource potentielle pour les prédateurs (hominidés, mammifères carnivores, rapaces) : un exemple de contribution mixte dans le niveau III de la grotte de Teixoneres (MIS 3, Barcelone, Espagne)] **Revista:** Comptes Rendus Palevol

Id. **GREC:** 527661 **Any:** 2014 **Autors:** Bazgir, B., Otte, M., Tumung, L., Ollé, A., Deo, S.G., Joglekar, P., López-García, J.M., Picin, A., Davoudi, D., van der Made, J. **Títol:** Test excavations and initial results at the middle and upper paleolithic sites of Gilvaran, Kaldar, Ghamari caves and Gar Arjene Rockshelter, Khorramabad Valley, western Iran **Revista:** Comptes Rendus Palevol

Id. **GREC:** 526197 **Any:** 2014 **Autors:** Jaume Aurell; Marta Serrano **Títol:** 'Peter the Ceremonious self-coronation (1336): historical, liturgical and iconographical representations' **Revista:** Speculum

Id. **GREC:** 525200 **Any:** 2014 **Autors:** Borel, A.; Ollé, A.; Vergès, J. M.; Sala, R. **Títol:** Scanning Electron and Optical Light Microscopy: two complementary approaches

for the understanding and interpretation of usewear and residues on stone tools
Revista: Journal of Archaeological Science

Id. **GREC:** 526500 **Any:** 2014 **Autors:** Asryan, L.; Ollé, A.; Moloney, N.; King, T.
Títol: Lithic assemblages of Azokh Cave (Nagorno Karabagh, Lesser Caucasus): raw materials, technology and regional context **Revista:** Journal of Lithic Studies

Id. **GREC:** 526501 **Any:** 2014 **Autors:** Asryan, L.; Ollé, A.; Moloney, N. **Títol:** Reality and confusion in the recognition of post-depositional alterations and use-wear: an experimental approach on basalt tools **Revista:** Journal of Lithic Studies

Id. **GREC:** 528939 **Any:** 2014 **Autors:** Ramon Arnabat i Antoni Valcárcel **Títol:** Sang vessada. Les víctimes dels bombardeigs franquistes sobre la ciutat de Tarragona **Revista:** Kesse (Revista del Cercle d'Estudis Històrics i Socials)

Id. **GREC:** 528940 **Any:** 2014 **Autors:** Ramon ARNABAT MATA **Títol:** Els significats del 1714 **Revista:** Del Penedès

Id. **GREC:** 528941 **Any:** 2014 **Autors:** ARNABAT MATA, Ramon **Títol:** Associacionisme i mobilització dels boters a Catalunya, 1871-1887 **Revista:** Estudis d'Història Agrària

Id. **GREC:** 528942 **Any:** 2014 **Autors:** Ramon ARNABAT MATA **Títol:** Que és el Penedès? **Revista:** Recull de Treballs Centre d'Estudi Sinibald Mas

Id. **GREC:** 526651 **Any:** 2014 **Autors:** Juan Manuel López-García;Hugues-Alexandre Blain;Maria Bennàsar;Josep Antoni Alcover;Sandra Bañuls-Cardona;Mónica Fernández-García;Marta Fontanals;Patricia Martín;Juan Ignacio Morales;Laura Muñoz;Mireia Pedro;Josep María Vergè **Títol:** Climate and landscape during Heinrich Event 3 in south-western Europe: the small-vertebrate association from Galls Carboners cave (Mont-ral, Tarragona, north-eastern Iberia) **Revista:** Journal of Quaternary Science

Id. **GREC:** 526622 **Any:** 2014 **Autors:** Sahra Talamo;Marco Peresani;Matteo Romandini;Rossella Duches;Camille Jequier;Nicola Nannini;Andreas Pastoors;Andrea Picin;Manuel Vaquero;Gerd-Christian Weniger;Jean-Jacques Hublin **Títol:** Detecting Human Presence at the Border of the Northeastern Italian Pre-Alps. 14C Dating at Rio Secco Cave as Expression of the First Gravettian and the Late Mousterian in the Northern Adriatic Region **Revista:** Plos One

Id. **GREC:** 526601 **Any:** 2014 **Autors:** Marta Serrano Coll;Jaume Aurell **Títol:** The Self-Coronation of Peter the Ceremonious (1336): Historical, Liturgical, and Iconographical Representations **Revista:** Speculum

Id. **GREC:** 528203 **Any:** 2014 **Autors:** Bonet Donato, Maria **Títol:** Identidad de las hospitalarias en la corona de Aragón (siglos XII y XIII) **Revista:** Memoria y Civilización. Anuario de historia

Id. **GREC:** 528327 **Any:** 2014 **Autors:** Del Prete, Annachiara; Cuadrada, Coral **Títol:** Gender and Care in Mediterranean Societies, two case studies (Italy, Spain): analysis, diagnostic, new proposals **Revista:** Cuestiones de género: de la igualdad y la diferencia. Universidad de León

Id. **GREC:** 528328 **Any:** 2014 **Autors:** CUADRADA, CORAL **Títol:** Cuidado, curación, salud: saberes de mujeres **Revista:** História. Questoes & Debates

Id. **GREC:** 528564 **Any:** 2015 **Autors:** Joan Maria Thomàs, traducción de Kazuhiro Nogami **Títol:** 'Las Crisis Economicas y las relaciones internacionales a través de la historia' y 'El Estado que quería ser autárquico y no podía: España y EEUU durante la Segunda Guerra Mundial' **Revista:** journal of law and politics

Id. **GREC:** 528163 **Any:** 2015 **Autors:** Licia Buttà **Títol:** Memorias florentinas y estilemas valencianos en el retablo de san Lorenzo del Maestro de Santa María de Siracusa **Revista:** GOYA

Id. **GREC:** 527263 **Any:** 2015 **Autors:** Duch Plana, Montserrat; Palau Vergés, Montserrat **Títol:** Identidad de género y sociabilidad femenina en Barcelona (1900-1936) **Revista:** Historia social

Id. **GREC:** 528049 **Any:** 2015 **Autors:** Rosell, J.; Blasco, R.; Fernández Peris, J.; Carbonell, E.; Barkai, R.; Gopher, A. **Títol:** Recycling bones in the Middle Pleistocene: Some reflections from Gran Dolina TD10-1 (Spain), Bolomor Cave (Spain) and Qesem Cave (Israel) **Revista:** Quaternary International

Id. **GREC:** 526198 **Any:** 2015 **Autors:** Marta Serrano **Títol:** Imagen y propaganda: las poliédrica significación de las primeras amonedaciones del rey de Aragón' **Revista:** Anuario de Estudios Medievales

Id. **GREC:** 528834 **Any:** 2015 **Autors:** Saladié, P.; Cáceres, I.; Huguet, R.; Rodríguez-Hidalgo, A.; Santander, B.; Ollé, A.; Gabucio, M.J.; Martín, P.; Marín, J. **Títol:** Experimental butchering of a chimpanzee carcass for archaeological purposes **Revista:** Plos One

Id. **GREC:** 528619 **Any:** 2015 **Autors:** Ferran Gris Jeremias **Títol:** propuesta de restitución del teatro romano de Segobriga **Revista:** Madrider Mitteilungen

4.2. Publicacions en llibres

Id. **GREC:** 042868 **Any:** 2014 **Autors:** Jordi À. Carbonell **Títol:** L'orientalisme de Josep Tapiró. Referència:

Id. **GREC:** 042869 **Any:** 2014 **Autors:** Jordi À. Carbonell **Títol:** L'orientalisme peninsular en el context internacional Referència:

Id. **GREC:** 042870 **Any:** 2014 **Autors:** Jordi À. Carbonell **Títol:** Els pintors orientalistes catalans en el context internacional Referència:

Id. **GREC:** 043260 **Any:** 2014 **Autors:** Josep Fàbregas Roig; Judit Vidal Bonavila **Títol:** Una crisi a la Corona d'Aragó s finals del segle XVII: la prohibició del comerç **Referència:** Crisi econòmica i societat. L'impacte en el nostre territori

Id. **GREC:** 043261 **Any:** 2014 **Autors:** Josep Fàbregas Roig, Judit Vidal Bonavila **Títol:** La situació de l'ensenyament després del decret de Nova Planta: la instrucció a Reus. **Referència:** Després de les Noves Plantes: Canvis i continuïtats a les terres de parla catalana

Id. **GREC:** 042894 **Any:** 2014 **Autors:** Sala, R. (Ed.); Carbonell, E; Bermúdez de Castro, JM; Arsuaga, JL. (Coords.) **Títol:** Los cazadores recolectores del Pleistoceno y del Holoceno en Iberia y el Estrecho de Gibraltar: estado actual del conocimiento del registro arqueológico. Referència: e-book

Id. **GREC:** 042823 **Any:** 2014 **Autors:** Sánchez Cervelló, J; **Títol:** Prólogo **Referència:** CABRAL, Amilcar, Nacionalismo y cultura

Id. **GREC:** 042824 **Any:** 2014 **Autors:** Sánchez Cervelló, J; **Títol:** La batalla de l'Ebre, una necessitat per la República **Referència:** Audí, P; Ledesma, J.L.; Orensanz, T; Sánchez Cervelló, J; Mayayo, A; Salas, J; Trabby,N; Crusells, M; Jacson, A; Sabaté, A; Jacson, G; Preston, P; Farré, T; Mangini, S; Cuadrada, C; Bridger, H; Alsace, J; Ritchie, R., Textos per entendre millor la Guerra Civil

Id. **GREC:** 042825 **Any:** 2014 **Autors:** Sánchez Cervello, J. **Títol:** Assembleia de Delegados da Unidade (ADU) **Referència:** Reis, A; Rezola, I. (coord.), Dicionário do 25 de Abril. En prensa

Id. **GREC:** 042826 **Any:** 2014 **Autors:** Sánchez Cervelló, J. **Títol:** Assembleia do Movimento das Forças Armadas (AMFA) **Referència:** Reis, A; Rezola, I. (coord.), Dicionário do 25 de Abril. En prensa

Id. **GREC:** 042827 **Any:** 2014 **Autors:** Sánchez Cervelló, J. **Títol:** Comando Operacional do Continente (COPCON) **Referència:** Reis, A; Rezola, I. (coord.), Dicionário do 25 de Abril. En prensa

Id. **GREC:** 042828 **Any:** 2014 **Autors:** Sánchez Cervelló, J. **Títol:** Serviço de Informação e Detecção de Informacoes (SDCI) **Referència:** Reis, A; Rezola, I. (coord.), Dicionário do 25 de Abril. En prensa

Id. **GREC:** 042829 **Any:** 2014 **Autors:** Sánchez Cervello, J. **Títol:** Soldados Unidos Vencerão (SUV) **Referència:** Reis, A; Rezola, I. (coord.), Dicionário do 25 de Abril. En prensa

Id. **GREC:** 042830 **Any:** 2014 **Autors:** Sánchez Cervelló, J. **Títol:** Vasco Gonçalves (Biografia) **Referència:** Reis, A; Rezola, I. (coord.), Dicionário do 25 de Abril. En prensa

Id. **GREC:** 042831 **Any:** 2014 **Autors:** Sánchez Cervelló, J. **Títol:** Otelo Saraiva de Carvalho (Biografia) **Referència:** Reis, A; Rezola, I. (coord.), Dicionário do 25 de Abril. En prensa

Id. **GREC:** 042832 **Any:** 2014 **Autors:** Sánchez Cervelló, J. **Títol:** Vasco Lourenço (Biografia) **Referència:** Reis, A; Rezola, I. (coord.), Dicionário do 25 de Abril. En prensa

Id. **GREC:** 042833 **Any:** 2014 **Autors:** Sánchez Cervelló, J. **Títol:** Ataíde Banazol (Biografia) **Referència:** Reis, A; Rezola, I. (coord.), Dicionário do 25 de Abril. En prensa

Id. **GREC:** 042834 **Any:** 2014 **Autors:** Sánchez Cervelló, J. **Títol:** Vitor Alves (Biografia) **Referència:** Reis, A; Rezola, I. (coord.), Dicionário do 25 de Abril. En prensa

Id. **GREC:** 042509 **Any:** 2014 **Autors:** Marta Serrano **Títol:** La imagen del rey Fernando el Católico **Referència:**

Id. **GREC:** 042510 **Any:** 2014 **Autors:** Marta Serrano **Títol:** 'Semblança del rei Martí l'Humà a través de la seva promoció artística! Referència: Martí l'Humà, el darrer rei de la dinastia de Barcelona (1396-1410). L'interregne i el Compromís de Casp

Id. **GREC:** 042511 **Any:** 2014 **Autors:** Marta Serrano **Títol:** 'Espacios monásticos como locus sepulturas: enterramientos nobiliarios en el románico hispano' **Referència:** Monasterios y nobles en la España del Románico: entre la devoción y la estrategia

Id. **GREC:** 043112 **Any:** 2014 **Autors:** Carbonell, E., Huguet, R., Cáceres, I., Lorenzo, C., Mosquera, M., Ollé, A., Rodríguez, X.P., Saladié, P., Vergès, J.M., García-Medrano, P., Rosell, J., Vallverdú, J., Carretero, J.M., Navazo, M., Ortega, A.I., Martínón-Torres, M., Morales, J.I., E., A., Aramburu, A., Canals, A., Carrancho, A., Castilla, M., Expósito, I., Fontanals, M., Francés, M., Galindo-Pellicena, M., García-Antón, D., García, N., Gracia, A., García, R., Gómez-Merino, G., Iriarte, E., Lombera-Hermida, A., López-Polín, L., Lozano, M., Made van der, J., Martínez, I., Mateos, A., Pérez-Romero, A., Poza, E., Quam, R., Rodríguez-Hidalgo, A., Rodríguez, J., Rodríguez, L., Santos, E., Terradillos, M., Bermúdez de Castro, J.M., Arsuaga, J.L., **Títol:** Los yacimientos arqueológicos de la Sierra de Atapuerca **Referència:** Los cazadores recolectores del Pleistoceno y del Holoceno en Iberia y el Estrecho de Gibraltar: estado actual del conocimiento del registro arqueológico

Id. **GREC:** 042970 **Any:** 2014 **Autors:** Joan Maria Thomàs **Títol:** El gran golpe. El 'Caso Hedilla' o cómo Franco se quedó con Falange **Referència:**

Id. **GREC:** 043022 **Any:** 2014 **Autors:** Rosell, J.; Rodríguez, X. P.; Blasco, R.; Camarós, E.; Arilla, M.; Picin, A.; Iriarte, E. **Títol:** Nerets and La Cova de les Llenes archaeological sites (Pallars Jussà, Lleida) **Referència:** Pleistocene and Holocene hunter-gatherers in Iberia and the Gibraltar strait: the current archaeological record

Id. **GREC:** 043023 **Any:** 2014 **Autors:** Rosell, J.; Blasco, R.; Rivals, F.; Chacón, G.; Blain, H.-A.; López-García, J. M.; Picin, A.; Camarós, E.; Rufà, A.; Sánchez-Hernández, C.; Gómez, G.; Arilla, M.; Gómez de Soler, B.; Bustos, G.; Iriarte, E.; Cebrià, A. **Títol:** Cova del Toll and Cova de les Teixoneres. Moià, Barcelona **Referència:** Pleistocene and Holocene hunter-gatherers in Iberia and the Gibraltar strait: the current archaeological record

Id. **GREC:** 041091 **Any:** 2014 **Autors:** Duch, Montserrat **Títol:** La represa democràtica i l'autogovern **Referència:** Mir, Conxita (dir): Catalunya, país emergent (1714-2014).

Id. **GREC:** 042800 **Any:** 2014 **Autors:** Duch Plana, Montserrat; Arnabat Mata, Ramon (coord.) **Títol:** Historia de la sociabilidad contemporánea: del asociacionismo a las redes sociales **Referència:**

Id. **GREC:** 042801 **Any:** 2014 **Autors:** Duch Plana, Montserrat **Títol:** Els Fets d'Octubre **Referència:** Manel López (s'ha de posar el títol)

Id. **GREC:** 042802 **Any:** 2014 **Autors:** Duch Plana, Montserrat; Arnabat Mata, Ramon **Títol:** Presentación: 'Sociabilidades contemporáneas' o 'Los espacios y la sociabilidad popular en la Cataluña contemporánea' **Referència:** Historia de la sociabilidad contemporánea: del asociacionismo a las redes sociales

Id. **GREC:** 042562 **Any:** 2014 **Autors:** Jordi À. Carbonell **Títol:** Tánger en la pintura de J.J. Benjamin-Constant **Referència:** Benjamin-Constant peintre orientalist

Id. **GREC:** 042563 **Any:** 2014 **Autors:** Jordi À. Carbonell **Títol:** Josep Tapiró, breu relat d'una densa trajectoria **Referència:** Tapiró (Reus 1836- Tánger 1913)

Id. **GREC:** 042564 **Any:** 2014 **Autors:** Jordi À. Carbonell **Títol:** Tapiro (Reus 1836- Tánger 1913) **Referència:** Tapiró (Reus 1836- Tánger 1913)

Id. **GREC:** 042565 **Any:** 2014 **Autors:** Jordi À. Carbonell **Títol:** Josep Tapiró, el pintor de Tánger. **Referència:** Josep Tapiró, el pintor de Tànger

Id. **GREC:** 042721 **Any:** 2014 **Autors:** Mária SCHMIDT; Ferenc GLATZ; Norman STONE; András GERÖ; Peter MÄRZ; Gianluca VOLPI; Alain DE BENOIST; Sean MCKEEKIN; Tomas SCHRAMM; Andrey K. SOROKIN; Karl VOCELKA; Ivan ILCHEV; Ivo BANAC; András BALOGH; Barbara BRACCO; Frédéric GUELTON; Xavier MORENO JULIÁ; Sándor M. KISS; Petra SVOLJSAK; Yaroslav HRYTSAK; Eva IRMANOVÁ; Bence RÉTVÁRI. **Títol:** Spain and the Spanish facing the First World War: some aspects to considerer **Referència:** Europe's Fraternal War 1914-1948

Id. **GREC:** 042425 **Any:** 2014 **Autors:** Roca Vernet, Jordi **Títol:** 'Democracia y federalismo internacional. Del exilio liberal italiano a los exaltados españoles' **Referència:** Fernández Sarasola, Ignacio (ed.). Constituciones en la sombra. Proyectos constitucionales españoles (1809-1823)

Id. **GREC:** 042426 **Any:** 2014 **Autors:** Roca Vernet, Jordi **Títol:** 'Del liberalismo exaltado al democrático a través de las sociedades patrióticas (1820-1854), una forma de sociabilidad liberal popular.' **Referència:**

Id. **GREC:** 043198 **Any:** 2014 **Autors:** Radoslaw Zurawski vel Grajewski (coord.) **Títol:** Wladze katalonskie na uchodzstwie po wojnie domowej w Hiszpanii (Autoridades catalanas en el exilio después del final de la Guerra Civil Española) **Referència:** Rzady bez Ziemi. Struktury wladzy na uchodzstwie (Incluso sin suelo. Las estructuras de las autoridades en el exilio)

Id. **GREC:** 043199 **Any:** 2014 **Autors:** Xavier Moreno Juliá **Títol:** Legión Azul y Segunda Guerra Mundial. Hundimiento hispano-alemán en el Frente del Este, 1943-1944 **Referència:** Legión Azul y Segunda Guerra Mundial. Hundimiento hispano-alemán en el Frente del Este, 1943-1944

Id. **GREC:** 043200 **Any:** 2014 **Autors:** Josep Fàbregas Roig (coord.) Agustí SAGARRA BLASCO / Xavier MORENO JULIÀ / Jaume MASSÓ CARBALLIDO / Joaquim MARGALEF LLEBARÍA / Margarita GONZALVO CIRAC / Josep FÀBREGAS ROIG / Judit VIDAL BONAVILA / Xavier FERRÉ TRILL **Títol:** L'enfonsament econòmic (cracks, recessions i depressions): ahir i avui **Referència:** Jornades d'Economia: crisi econòmica i societat. L'impacte en el nostre territori

Id. **GREC:** 043020 **Any:** 2014 **Autors:** Sala,R. **Títol:** Los cazadores recolectores del Pleistoceno y del Holoceno en Iberia y el Estrecho de Gibraltar. Estado actual del conocimiento del registro arqueológico **Referència:**

Id. **GREC:** 043059 **Any:** 2014 **Autors:** L. Buttà, J. Carruesco, F. Massip, E. Subías (eds.) **Títol:** Images and Tales. Iconography of dance from classical to Middle Age/

Danzas Imaginadas Danzas Relatadas. Paradigmas iconogràfics del baile desde la Antigüedad Clásica hasta el Medioevo, Trama, ICAC, Tarragona. Referència:

Id. **GREC:** 043060 **Any:** 2014 **Autors:** Licia Buttà **Títol:** Danza y paradigma: una introducción **Referència:** L. Buttà, J. Carruesco, F. Massip, E. Subías (eds.); Images and Tales. Iconography of dance from classical to Middle Age/Danzas Imaginadas Danzas Relatadas. Paradigmas iconogràfics del baile desde la Antigüedad Clásica hasta el Medioevo, Trama, ICAC, Tarragona.

Id. **GREC:** 043061 **Any:** 2014 **Autors:** Licia Buttà **Títol:** Danzas en los márgenes: algunas observaciones sobre las escenas cortesanas en el Salterio de la Reina María (B.L. Royal B VII) **Referència:** L. Buttà, J. Carruesco, F. Massip, E. Subías (eds.); Images and Tales. Iconography of dance from classical to Middle Age/Danzas Imaginadas Danzas Relatadas. Paradigmas iconogràfics del baile desde la Antigüedad Clásica hasta el Medioevo, Trama, ICAC, Tarragona.

Id. **GREC:** 043062 **Any:** 2014 **Autors:** Licia Buttà-Xènia Granero **Títol:** E-learning Art History, un proyecto para el aprendizaje horizontal **Referència:** Models flexibles de formació: una resposta a les necessitats actuals, CIDUI, Tarragona 2014

Id. **GREC:** 043063 **Any:** 2014 **Autors:** Licia Buttà **Títol:** Para no acabar con la Edad Media, algunas reflexiones sobre arte medieval digital **Referència:** F. Massip (ed.), Repensar el sombrío Medioevo / Those Dark Ages Revisited, Nuevas perspectivas para el estudio de la cultura medieval y de la temprana Edad Moderna / New Perspectives for the Study of Medieval and Early Modern Culture

Id. **GREC:** 042459 **Any:** 2014 **Autors:** Buttà, L.; Subías, E.; Massip, F. (eds) **Títol:** Danses imaginades, Danses relatades. Paradigmes iconogràfics del ball des de l'Antiguitat Clàssica fins a l'Edat Mitjana **Referència:** Danses imaginades, Danses relatades. Paradigmes iconogràfics del ball des de l'Antiguitat Clàssica fins a l'Edat Mitjana

Id. **GREC:** 042460 **Any:** 2014 **Autors:** Subías, E. **Títol:** Nereidas y bailarinas en el arte egipcio romano tardío **Referència:** Danses imaginades, Danses relatades. Paradigmes iconogràfics del ball des de l'Antiguitat Clàssica fins a l'Edat Mitjana

Id. **GREC:** 042461 **Any:** 2014 **Autors:** Subías, E. **Títol:** Los espacios asociativos en el Egipto Grecorromano: posibles evidencias arqueológicas **Referència:** Los espacios de reunión de las asociaciones romanas. Diálogos desde la arqueología y la historia, en homenaje a Bertrand Goffaux

Id. **GREC:** 041568 **Any:** 2014 **Autors:** ARNABAT MATA, Ramon i DUCH, Montserrat **Títol:** Historia de la sociabilidad contemporánea: del asociacionismo a las redes sociales **Referència:** Historia de la sociabilidad contemporánea: del asociacionismo a las redes sociales

Id. **GREC:** 043271 **Any:** 2014 **Autors:** ARNABAT MATA, Ramon **Títol:** Transicions i transaccions a comarques **Referència:** Enric TOMÀS, Els diaris de Vilafranca durant la Transició (1971-1979): els setmanaris Tothom i Penedès

Id. **GREC:** 043272 **Any:** 2014 **Autors:** Arnabat Mata, Ramon **Títol:** Pròleg **Referència:** Albert Tubau, La Vilanova del Franquisme (Vilanova i la Geltrú, 1939-1979)

Id. **GREC:** 043102 **Any:** 2014 **Autors:** Cuadrada, Coral; Gutiérrez, Esther (coord) **Títol:** Les dones als orígens de Torreforta **Referència:** Les dones als orígens de Torreforta

Id. **GREC:** 043103 **Any:** 2014 **Autors:** Cuadrada, Coral; Gutiérrez, Esther **Títol:** 'Introducció' **Referència:** Les dones als orígens de Torreforta

Id. **GREC:** 043104 **Any:** 2014 **Autors:** Cuadrada, Coral **Títol:** Les dones als orígens de Torreforta: La sostenibilitat de la vida **Referència:** Les dones als orígens de Torreforta

Id. **GREC:** 043105 **Any:** 2014 **Autors:** Cuadrada, Coral **Títol:** Conclusions **Referència:** Les dones als orígens de Torreforta

Id. **GREC:** 043196 **Any:** 2014 **Autors:** Altisent, Agustí (autor). Bonet, Maria; Vilà, Octavi (editors) **Títol:** Història de Poblet **Referència:**

Id. **GREC:** 043197 **Any:** 2014 **Autors:** Bonet, Maria; Vilà, Octavi **Títol:** Notes per a l'actualització de la Història de Poblet **Referència:** Història de Poblet

Id. **GREC:** 043265 **Any:** 2015 **Autors:** ARNABAT MATA, Ramon i FERRE TRILL, Xavier **Títol:** Ateneus. Cultura i llibertat. Associacionisme a la Catalunya contemporània. **Referència:** Ateneus. Cultura i llibertat. Associacionisme a la Catalunya contemporània.

Id. **GREC:** 043266 **Any:** 2015 **Autors:** ARNABAT MATA, Ramon **Títol:** Les estacions ferroviàries durant la Guerra Civil espanyola **Referència:** R. ARNABAT i altres, 150 anys del ferrocarril de Tarragona a Martorell, 1865-2015.

4.3. Organització de congressos, jornades i seminaris:

1r. QUADRIMESTRE

- Seminari de Fotogrametria
Organitza : Dr José Ignacio Fiz (ICAC-URV).
- II Congr'es Internacional d'Arqueologia i Món Antic, Tàrraco Biennal.
Organitza: URV-ICAC
- Seminari " Les estratègies d'ocupació dels territoris conquerits a les províncies hispanes els segles II-Ia.C
Organitza: ICAC-URV

2n QUADRIMESTRE

- Taller "Història Oral"
Organitza: Prof. Laura Benadiba
- Seminari "El patrimoni cultural en temps de conflictes"

Organitza: ICAC, IPHES

- Conferències “El protagonismo del Sol en la iconografía y arquitectura medieval: caminando entre románico”, “El claustro en época románica” i “Mediodía de Francia y Cataluña: claustros cistercienses de los siglos XII y XIII”

Organitza: Dra. Marta Serrano

- Cicle de conferències “Patrimoni: indentitat i diversitat”

Organitzen: Dr. Ricardo Mar i Dr. Antonio Salcedo.

- Jornades “Al país dels lotòfags: per què estudiar el mite avui”

Organitza: Dra. Licia Buttà (ICONODANSA)

- Jornades “El llibre antic: memòria del passat”

Coordina: Dr. Josep Fàbregas Roig

- VIII Congrés d’Història Social

Coordinació: grup de recerca Ideologies i Societat a la Catalunya Contemporània

- II Seminari d’Arqueologia Mediterrània “La romanització al nord-est peninsular”

Organitza: Dr. Jordi Diloli (GRESEPIA)

- Seminari “Ports, rutes i navegants. Fonts per a l’estudi del port de Tarraco”

Organitza: URV-ICAC

4.4. Projectes competitiu d’investigació del departament

El curs 2014-15 el Departament d’Història i Història de l’Art disposa dels projectes nous següents:

Id. GREC: 004423 **Investigador principal:** JORDI ROSELL ARDÉVOL (Departament d’Història i Història de l’Art) **Títol:** Objecte: Compartint l’espai: interaccions entre homínids i carnívors als Nord-est Penínsular **Codi oficial:**2014/100573 **Institució:** IPHES

Id. GREC: 004310 **Investigador principal:** JOSÉ IGNACIO FIZ FERNÁNDEZ (Departament d’Història i Història de l’Art) **Títol:** Objecte: El nucli fortificat de Puig Rom i el seu entorn immediat. Estudi sobre el poblament d’època visigoda a la serra de Rodes. Intervenció: Puig de les Muralles. Roses. Alt Emporda. **Codi oficial:**2014/100582 **Institució:** URV

Id. GREC: 004424 **Investigador principal:** EUDALD CARBONELL ROURA (Departament d’Història i Història de l’Art) **Títol:** Abric Romaní - cinglera del Capelló **Codi oficial:** 2014/100576 **Institució:** IPHES

Segueixen vigents els projectes del curs anterior, ja que no són anuals i la seva con-

cessió es perllonga més enllà d'aquest curs:

Projecte dirigit pel professor Joan M. Thomàs. **HAR2012-30848** Estados Unidos, Alemania, Gran Bretaña, Japón y sus relaciones con España durante la Segunda Guerra Mundial y la primera postguerra (1939-1953): nuevas perspectivas.

Projecte dirigit pel professor José Carlos Suárez, **HAR2012-32566** Estudio de la decadencia de la Columbia Española y de la distribución de Hollywood en España durante el franquismo.

Projecte dirigit pel professor Joaquín Ruiz de Arbulo, **HAR2012-37405-C04-01**. Roma, las capitales provinciales y las ciudades de Hispania: difusión de modelos en la arquitectura y el urbanismo romanos.

Projecte dirigit pel professor Jordi Diloli Fons, **HAR2012-33395**, Adaptación al medio y evolución sociopolítica de las comunidades asentadas en el valle del Ebro desde el Bronce Final hasta época romana.

En el transcurs del curs 2014-15, s'han rebut subvencions o ajuts per a alguns dels projectes de recerca del Departament:

Id. GREC: 003008 **Investigador principal:** MONTSERRAT DUCH PLANA (Departament d'Història i Història de l'Art) **Títol:** Ideologies i societat a la Catalunya contemporània **Codi oficial:** 2014 SGR 770 **Institució:** URV - Universitat Rovira i Virgili

Id. GREC: 003039 **Investigador principal:** ENRIC OLIVÉ SERRET (Departament d'Història i Història de l'Art) **Títol:** Càtedra UNESCO del Diàleg Intercultural a la Mediterrània UNESCOMED **Codi oficial:** 2014 SGR 1646 **Institució:** URV - Universitat Rovira i Virgili

Id. GREC: 003070 **Investigador principal:** EUDALD CARBONELL ROURA (Departament d'Història i Història de l'Art) **Títol:** Evolució social, cultural i biològica al Plistocè inferior i mitjà **Codi oficial:** 2014 SGR 899 **Institució:** URV - Universitat Rovira i Virgili

Id. GREC: 003111 **Investigador principal:** ENRIC OLIVÉ SERRET (Departament d'Història i Història de l'Art) **Títol:** Càtedra UNESCO del Diàleg Intercultural a la Mediterrània UNESCOMED **Codi oficial:** 2014PFR-URV-B2-62 **Institució:** URV - Universitat Rovira i Virgili

Id. GREC: 003100 **Investigador principal:** MONTSERRAT DUCH PLANA (Departament d'Història i Història de l'Art) **Títol:** Ideologies i societat a la Catalunya Contemporània **Codi oficial:** 2014PFR-URV-B2-32 **Institució:** URV - Universitat Rovira i Virgili

Id. GREC: 003107 **Investigador principal:** JOAQUÍN RUIZ DE ARBULO BAYONA (Departament d'Història i Història de l'Art) **Títol:** Mirades sobre la Mediterrània a l'antiguitat. D'Orient a Occident, de la Protohistòria a l'Antiguitat Tardana. Grup interinstitucional en arqueologia clàssica **Codi oficial:** 2014PFR-URV-B2-29 **Institució:** URV - Universitat Rovira i Virgili

Id. GREC: 003154 **Investigador principal:** EUDALD CARBONELL ROURA (Depar-

tament d'Història i Història de l'Art) **Títol:** Evolució social, cultural i biològica al Plistocè inferior i mitjà Codi oficial: 2014PFR-URV-B2-17 Institució: URV - Universitat Rovira i Virgili

Id. **GREC:** 003167 **Investigador** principal: MANUEL VAQUERO RODRÍGUEZ (Departament d'Història i Història de l'Art) **Títol:** Grup d'anàlisi de processos socioecològics, canvis culturals i dinàmiques de població a la Prehistòria (GAPS) Codi oficial: 2014 SGR 900 **Institució:** IPHES - Institut Català de Paleoecologia Humana i Evolució Social

5. Activitats d'extensió universitària

Aquest curs 2014-15 s'ha investit doctor honoris causa el Dr. Paul Preston. La cerimònia va tenir lloc el dia 15 de maig de 2015.

Al llarg del curs l'Aula de Cinema de la URV ha programat diversos seminaris temàtics, on s'han projectat llargmetratges i se n'ha fet un debat posterior.

Alguns dels grups de recerca del Departament d'Història i Història de l'Art han participat en fires universitàries en representació de la URV, com és el cas del GRESEPIA, que va presentar-se amb el tema "Què menjaven els ibers?" a la 13a edició de la Fira Recerca en Directe.

A més, diversos membres del Departament d'Història i Història de l'Art han participat en alguns dels actes que ha organitzat l'Antena del Coneixement de la URV en alguna de les seues que hi ha repartides al voltant del territori

Dins de les activitats que organitza la URV hem de destacar que diversos membres del Departament d'Història i Història de l'Art participen en alguns dels cursos de la Universitat d'Estiu.

- De Tàrraco a Tàrraco Viva. Investigar, conservar i difondre el patrimoni
- Valorització i gestió del patrimoni i els espais de la memòria
- Dona i flamenc a Catalunya. Una visió històrica

6. Programes d'avaluació i de millora

Durant aquest curs 2014-15, el Departament d'Història i Història de l'Art ha vist com quatre dels seus ensenyaments han estat guardonats per l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universtari,² AQU Catalunya. Concretament han obtingut aquest guardó dos graus:

- Grau d'Història
- Grau d'Història de l'Art

---

2. <http://diaridigital.urv.cat/acreditades-set-titulacions-de-la-urv-per-aqu-catalunya/> (consulta 09/06/2015)

Els màsters següents també han obtingut un certificat d'excel·lència:

- Arqueologia del Quaternari i Evolució Humana
- Erasmus Mundus, en Arqueologia del Quaternari i Evolució humana

El Departament d'Història i Història de l'Art ha impulsat aquest curs 2014-15 la visibilitat a les xarxes socials de moltes de les activitats que es duen a terme al llarg del curs acadèmic. S'ha aconseguit d'aquesta manera obtenir un *feedback* entre el Departament i la comunitat d'usuaris que integren dites xarxes socials. Això ha fet augmentar considerablement el nombre de visites que rebia el Departament d'Història i Història de l'Art.

7. Memòria econòmica del Departament d'Història i Història de l'Art 2015-2015

7.1. Pressupost corrent del Departament (orgànica 3800000)

CAP.	INGRESSOS	DESPESES	ROMANENT
CAP. I	832	823,22	8,78
CAP. II	37.848,14	28.290,48	9.557,66
CAP. IV	81,27	81,27	0
CAP. VI	7.784,30	1.127,12	6.657,18
TOTAL	46.545,71	30.322,09	16.223,62

7.2. Aportació Pla estratègic (orgànica 3800134)

CAP.	INGRESSOS	DESPESES	ROMANENT
CAP. II	302,20	0	302,20
CAP. IV	7.398,89	3.898,15	3.500,74
CAP. VI	0	0	0
TOTAL	7.701,09	3.898,15	3.802,94

7.3. Reclassificació acord Gerència (orgànica 3800186)

CAP.	INGRESSOS	DESPESES	ROMANENT
CAP. I	490	263,55	226,45
CAP. II	3.043,43	0	3.043,43
CAP. IV	1.185,15	744,72	440,43
CAP. VI	0	0	0
TOTAL	4.718,58	1.008,27	3.710,31

7.4. Cànon (orgànica 3800585)

CAP.	INGRESSOS	DESPESES	ROMANENT
CAP. II	8.458,49	1.368,15	7.090,34

CAP.	INGRESSOS	DESPESES	ROMANENT
CAP. II	4.074,49	305,98	3.768,51
TOTAL	4.074,49	305,98	3.768,51

7.5. Romanents 2009 acord Gerència (orgànica 3800538)

CAP.	INGRESSOS	DESPESES	ROMANENT
CAP. I	17.896,56	17.896,56	0
CAP. IV	0	0	0
TOTAL	17.896,56	17.896,56	0

7.6. Pacte de dedicació (orgànica 3800612)

CAP.	INGRESSOS	DESPESES	ROMANENT
CAP. II	3.442,33	2.368,22	1.074,11
TOTAL	3.442,33	2.368,22	1.074,11

7.7. Investigador actiu

CAP.	INGRESSOS	DESPESES	ROMANENT
	72.985,05	40.313,57	32.671,48
TOTAL	72.985,05	40.313,57	32.671,48

7.8. Programes de doctorat

7.8.1. Doctorat Societats Històriques, Territori i Patrimoni

CAP.	INGRESSOS	DESPESES	ROMANENT
CAP. II	283,88	212,43	71,45
CAP. IV	82,04	0	82,04
TOTAL	365,92	212,43	153,49

7.8.2. Doctorat Quaternari i Prehistòria

CAP.	INGRESSOS	DESPESES	ROMANENT
CAP. I	700	700	0
CAP. II	18.450,23	12.928,93	5.521,30
CAP. VI	2.095,73	2.095,73	0
TOTAL	21.245,96	15.724,66	5.521,30

7.8.3. Doctorat Arqueologia Clàssica

CAP.	INGRESSOS	DESPESES	ROMANENT
CAP. II	14.883,11	8.053,86	6.829,25
TOTAL	14.883,11	8.053,86	6.829,25